

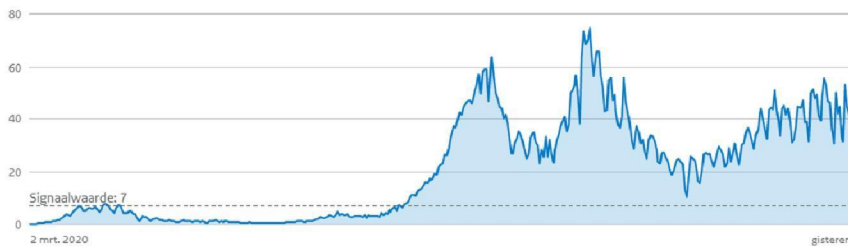
1. Stand van zaken – IC, Kliniek, reguliere zorg

8 mei 2021

Aantallen COVID | besmettingen, IC, kliniek

Bron: RIVM, LCPS, Stichting NICE

Aantal positieve testuitslagen per dag

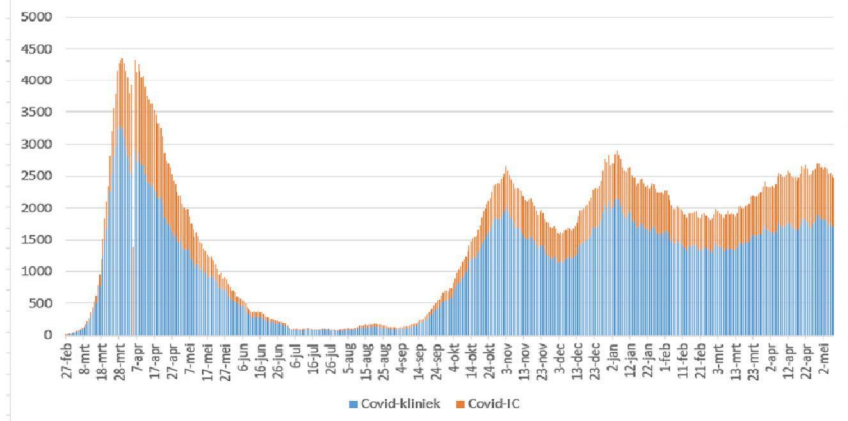

Actueel beeld / ontwikkeling laatste twee weken:

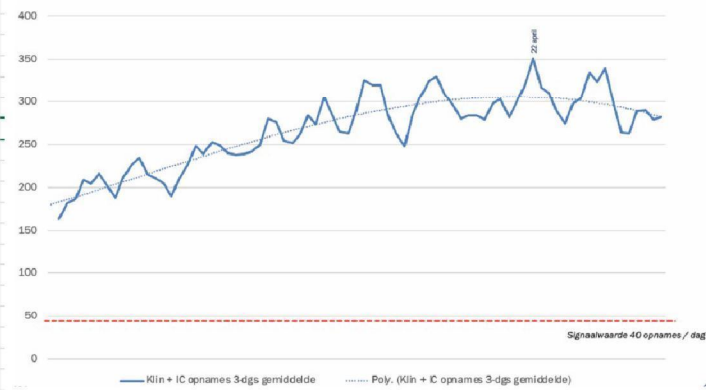
- Stijging gemiddeld aantal besmettingen
- Stijging IC-opnames COVID
- Stijging klinische opnames COVID
- NB: effect van besmettingen pas na 2-3 weken terug te zien in ziekenhuiscijfers

Covid bezetting in de ziekenhuizen

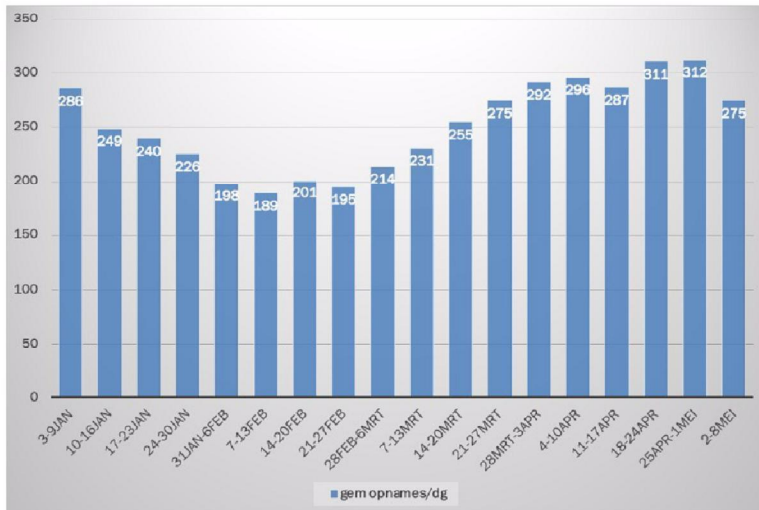
27 februari 2020 - 8 mei 2021

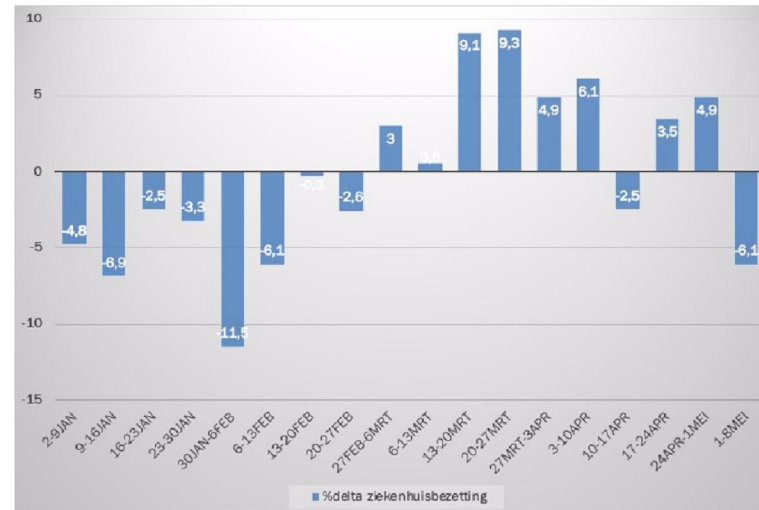
3-daags gemiddelde - ziekenhuisopnames

Ontwikkeling COVID-ziekenhuisbezetting | IC en kliniek

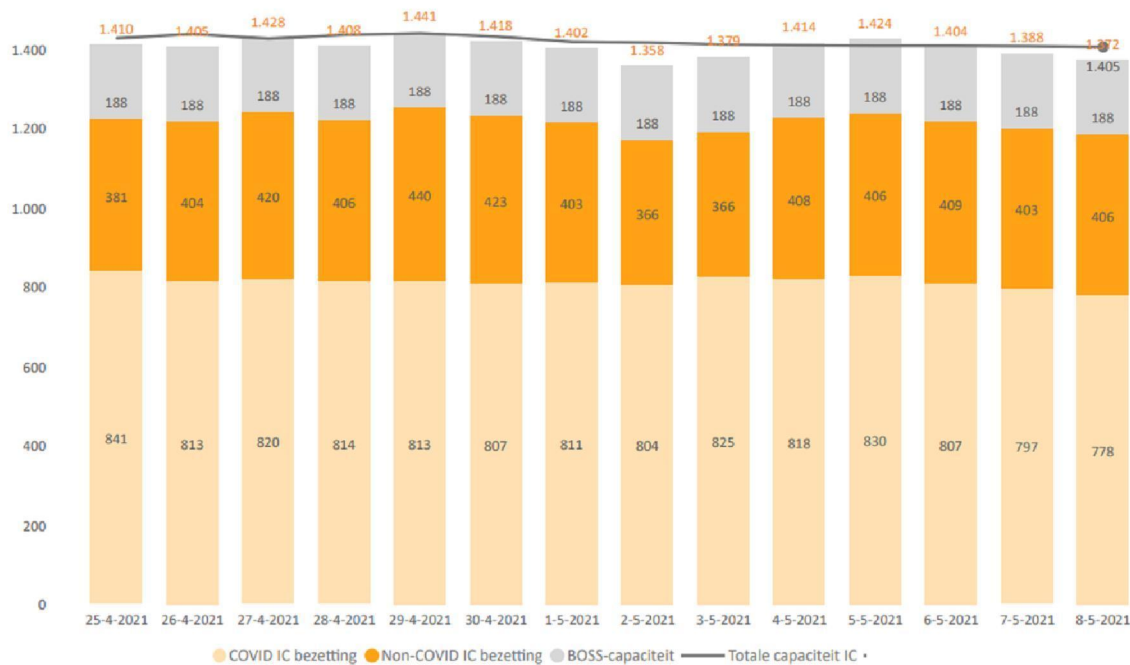

Ontwikkeling gemiddeld aantal dagelijkse COVID-opnames (IC + kliniek); data per week

Aantal opgenomen COVID-patiënten (IC + kliniek); percentuele verandering per week

Huidige bezetting IC | COVID en non-COVID

Bron: uitvraag Excel 'capaciteiten overzicht', ingevuld door ROAZ coördinator, tijdstip van aanleveren: dagelijks om 10:00 uur

Totale capaciteit IC

- De totale capaciteit op de IC wordt momenteel opgeschaald naar **1.550** bedden. Deze bestaan uit bezette bedden (COVID en non-COVID), BOSS-capaciteit en vrije capaciteit. Op dit moment is de capaciteit **1.405**.

BOSS-capaciteit

- Er zijn op landelijk niveau **voldoende** BOSS-bedden beschikbaar. Er zouden **188** bedden beschikbaar moeten zijn voor COVID en non-COVID zorg.

Totale bezetting IC

- De totale bezetting op de IC is **gedaald** naar **1.184** bedden.

COVID-bezetting

- Het aantal COVID-patiënten op de IC in Nederland is **gedaald** naar **778**.

Non-COVID-bezetting

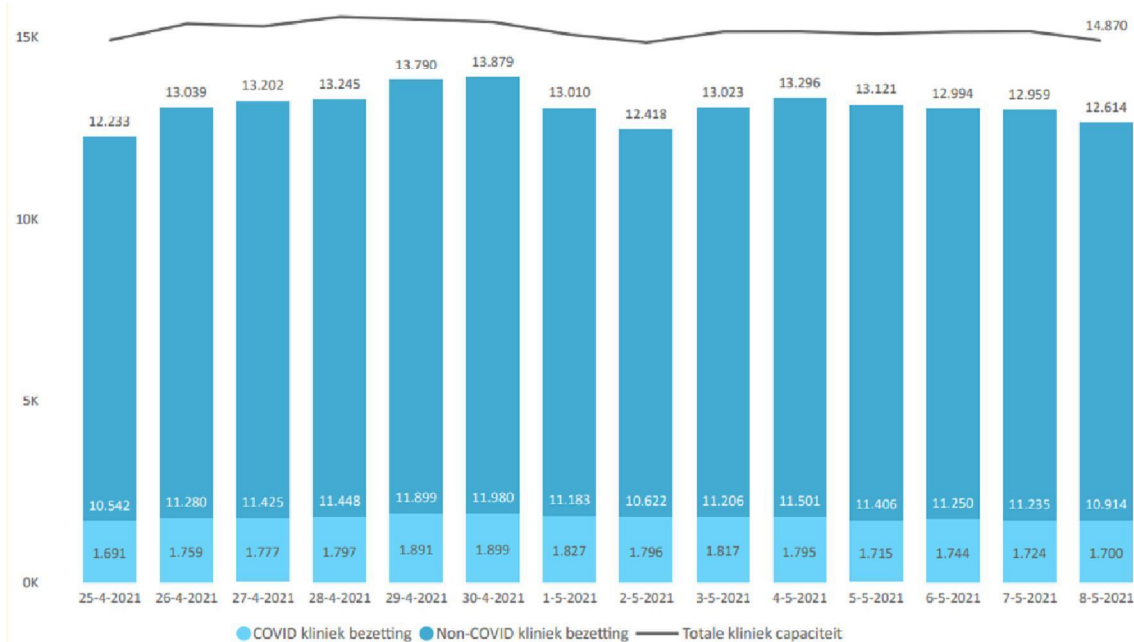
- Het aantal non-COVID-patiënten is **gestegen** naar **406**.

Prognose

- Op basis van de beschikbare data wordt een **stijging** in het aantal COVID-patiënten op de IC verwacht.

Bron: LCPS dagrapportage, 8 mei 2021

Huidige bezetting kliniek | COVID en non-COVID

Bron: uitvraag Excel 'capaciteiten overzicht', ingevuld door ROAZ coördinator, tijdstip van aanleveren: dagelijks om 10:00 uur

Totale capaciteit kliniek

- De totale capaciteit in de kliniek bedraagt **14.870** bedden. Deze bestaan uit bezette bedden (COVID en non-COVID) en vrije capaciteit.

Totale bezetting IC

- De totale bezetting in de kliniek is **gedaald** naar **12.614** bedden.

COVID-bezetting

- Het aantal COVID-patiënten in de kliniek is **gedaald** naar **1.700**.

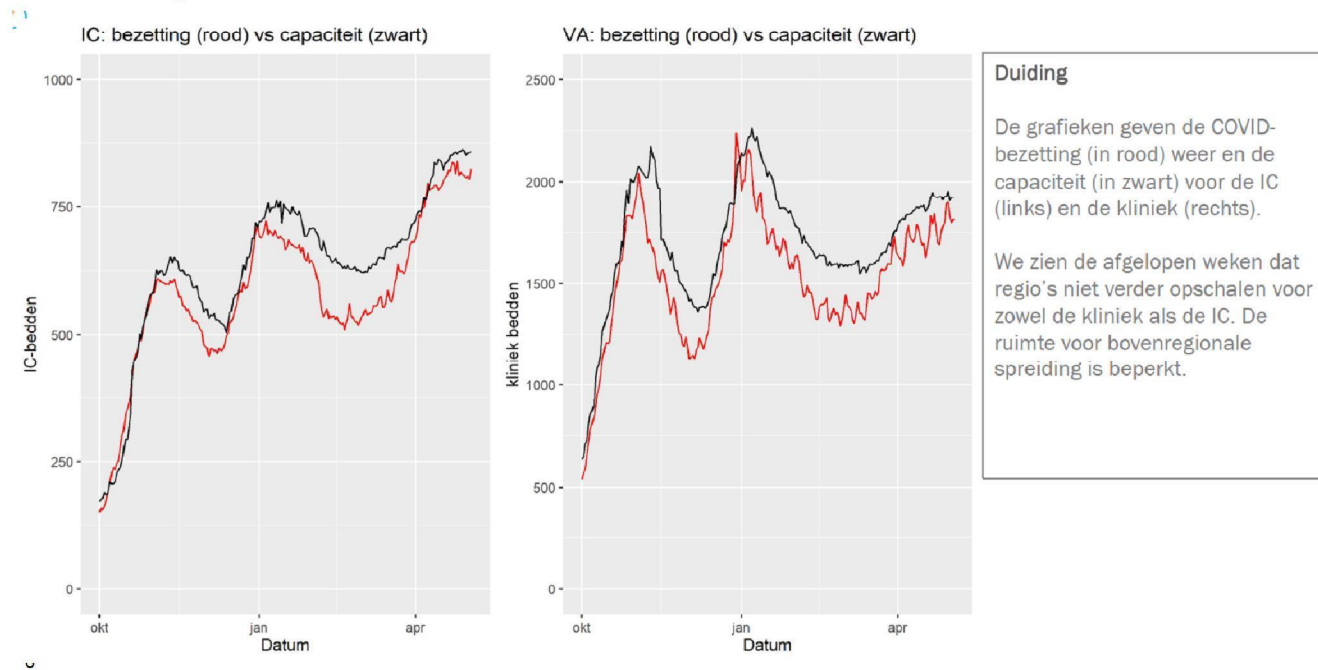
Non-COVID-bezetting

- Het aantal non-COVID-patiënten in de kliniek is **gedaald** naar **10.914**.

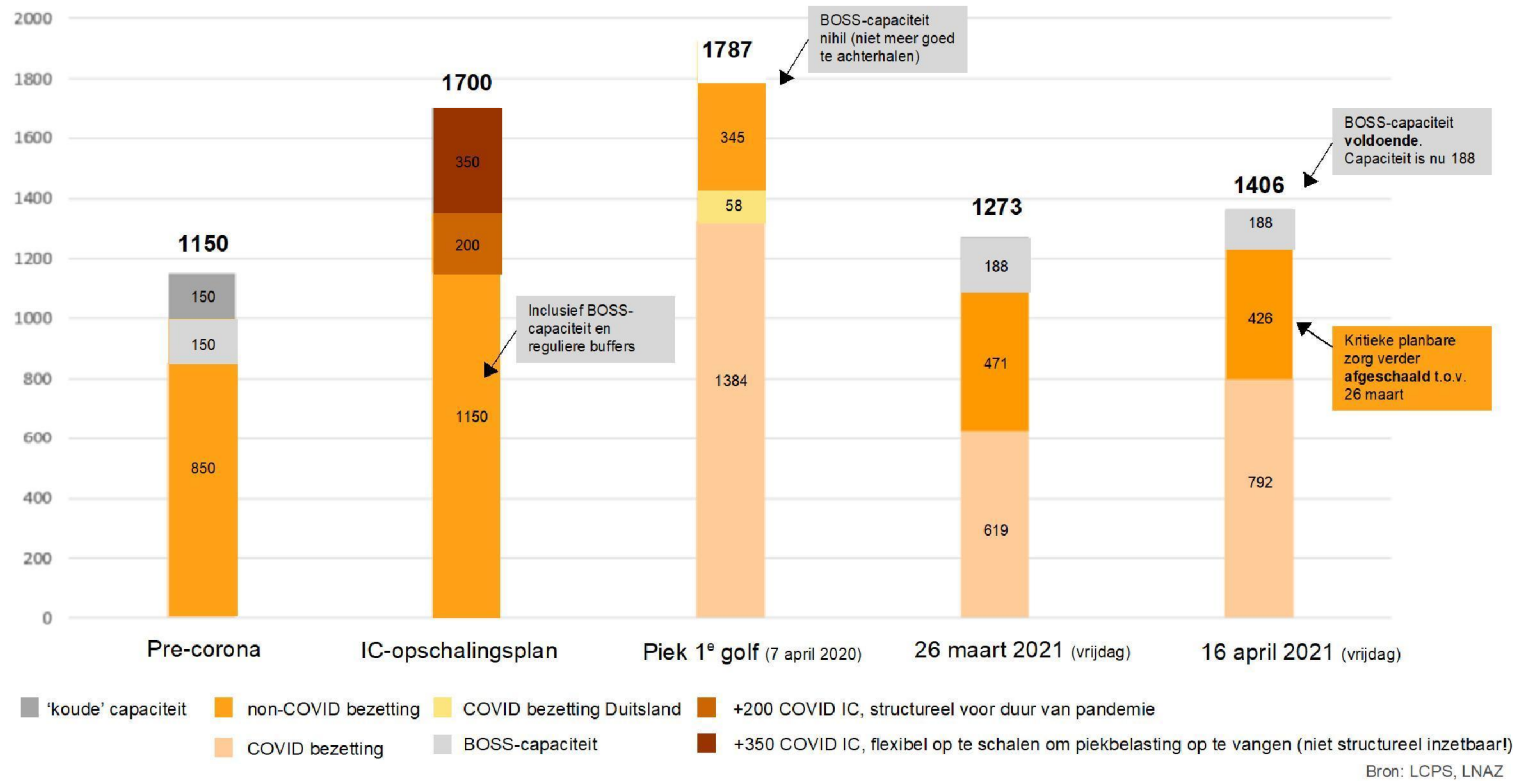
Prognose

- Op basis van de beschikbare data wordt een **stijging in** aantal COVID-patiënten in de kliniek verwacht.

Bezetting versus capaciteit | 96% COVID-bezetting op de IC en 94% COVID-bezetting in de kliniek: opschaling naar 1.550 IC-bedden is noodzakelijk

IC-bedden | COVID, non-COVID, capaciteit en bezetting

Druk op de ziekenhuizen | in de praktijk

Als je enkel focust op delta's en de totale bezettingscijfers in de ziekenhuizen, dan zie je niet de druk door de turn-over en de vele patiëntbewegingen qua in-door-uitstroom

Voorbeeld van 7 april 2021

- IC-bezetting COVID: 776 (+26 t.o.v. vorige dag)
- Kliniek-bezetting COVID: 1782 (+36 t.o.v. vorige dag)

Achter deze cijfers:

- Totale instroom nieuwe patiënten: 57 (IC) + 285 (kliniek) = 342
- Totale uitstroom behandelde patiënten (incl. overlijden) = 278
- Totale doorstroom patiënten in ziekenhuis (IC ↔ kliniek) = circa 80
- Totale regionale verplaatsingen patiënten tussen ziekenhuizen = circa 50
- Totale bovenregionale verplaatsingen patiënten tussen ziekenhuizen = 39
- Totaal aantal pogingen/verzoek tot verplaatsing tussen ziekenhuizen onder resultaat = circa 100
- **Totale bewegingen met COVID-patiënten op 7 april: circa 900**

Elke beweging met een patiënt geeft veel werk voor het zorgpersoneel, bijvoorbeeld:

- Aanmelden, behandeling vaststellen
- Intuberen, extuberen, medicatie
- Verplaatsen/tillen van ene bed naar andere, in/uit ambulance
- Familieleden informeren, elke nieuwe situatie bespreken
- Overdacht tussen artsen/verpleegkundigen

En ook:

- Voortdurende monitoring, coördinatie, afstemming tussen 80 ziekenhuizen, 30 ambulancediensten, 10 ROAZ'en en LCPS
- Hoge dynamiek in en tussen ziekenhuizen, bijvoorbeeld veel vaker tijdelijke SEH-stops dan normaal
- Hoge planningslast om alle (extra) diensten 24/7 ingevuld te krijgen

Druk op de ziekenhuizen | waarschuwingen IGJ en NZa

Signaal IGJ (9 april 2021), onder andere:

- **Knelpunten** door oplopende druk.
- Versnelde afbouw van **kritiek planbare zorg**, soms beperking OK-programma op de dag zelf.
- Overplaatsingsverzoeken overstijgen het aantal aangeboden bedden. Hierdoor moeten patiënten vaak lang moeten wachten op overplaatsing, waardoor in het uitplaatsende ziekenhuis een situatie ontstaat die voor zorgverleners **onveilig** aanvoelt. Indien alle BOSS-bedden in een ziekenhuis bezet zijn en overplaatsing niet binnen enkele uren mogelijk is, ontstaat daadwerkelijk een **gevaarlijke situatie**;
- De druk op zorgverleners neemt steeds verder toe. Dit betreft zowel de **werkbelasting** (groter aantal patiënten met een zwaardere ziektelast) maar ook **psychologische belasting** vanwege mediaberichtgeving over mogelijke versoepelingen en afnemende naleving van maatregelen, **zorgen** over vakantiedagen die niet kunnen worden opgenomen en **frustratie** over de vaccinatiestrategie (nog niet gevaccineerd zijn van een groot deel van de zorgverleners in ziekenhuizen).
- Bestuurders geven aan dat huidige **opschalen** naar 1550 bedden **zeer moeilijk** is en gepaard gaat met drastische afschaling van de kritiek planbare zorg, en dat verder opschalen naar 1700 vrijwel zeker **niet haalbaar** zal blijken. Dit vanwege uitval van zorgverleners en beperkte mogelijkheden om zorgverleners meer en anders in te zetten.

Signaal NZa (9 april 2021), onder andere:

- Zorgen over de huidige stand van zaken met betrekking tot de **toegankelijkheid van zorg**.
- Huidige opschaling naar 1550 IC-bedden en de afschaling van de kritiek planbare zorg ten behoeve van voldoende capaciteit voor Covid-patiënten baart ons **grote zorgen**.
- Dit betekent dat wederom zorg uitgesteld zal gaan worden, die binnen zes weken geleverd moet worden om **onomkeerbare gezondheidsschade** aan patiënten te voorkomen. Om nog maar niet te spreken over de minder urgente planbare zorg, die al sinds de start van de pandemie achterblijft bij de zorg die onder normale omstandigheden in deze tijd naar verwachting wordt geleverd.
- Met het oog op het borgen van acceptabele mate van toegang tot zorg is het **zeer onverstandig** om op dit moment in deze tijd grootscheepse versoepelingen door te voeren.
- Als de huidige Covid-maatregelen nog enkele weken in stand blijven en het vaccinatietempo maximaal wordt opgevoerd, kunnen we voorkomen dat we in het **zwartste scenario** voor de Nederlandse samenleving terecht komen. Dat is het scenario, waarin toegang tot semi-acute en zelfs acute zorg geen vanzelfsprekendheid meer is.
- Advies met klem is om versoepelingen met enkele weken uit te stellen.

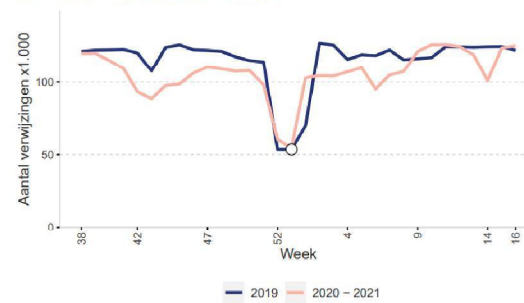
Uitgestelde zorg en gemiste verwijzingen | reguliere zorg

Stuwmeer aan inhaalzorg bestaat uit 3 groepen:

- Mensen die wel zorg nodig hebben, maar niet naar de huisarts zijn gegaan tijdens de crisis.
- Mensen die op de wachtlijst stonden voor de coronacrisis begon en door de crisis nog niet zijn geholpen.
- Mensen die tijdens de crisis wel een verwijzing hebben gekregen, maar nog niet geholpen zijn

- Vanaf maart hebben er in totaal ruim 1,4 miljoen minder verwijzingen plaatsgevonden dan dat we zouden verwachten zonder crisis.
- Op dit moment ^(29 april) ligt het aantal verwijzingen op 89% van het verwachte aantal verwijzingen zonder coronacrisis.
- In de laatste twee weken lag het aantal verwijzingen op 30 duizend minder dan verwacht.

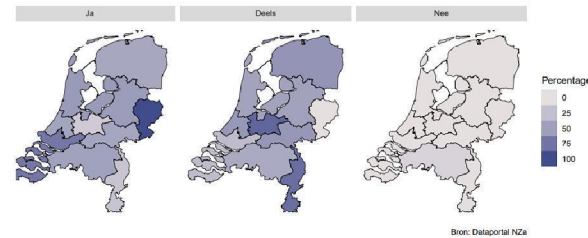
Figuur 1 Landelijk verwijzingsvolume 2019 en 2020-2021, per week

Aantal verwijzingen 2020-2021 ten opzichte van 2019

Bron: ZorgDomein (via Nza), 29 april 2021 (data tot 28 april)

Dip in week 52 en week 1 komt door kersteffect.

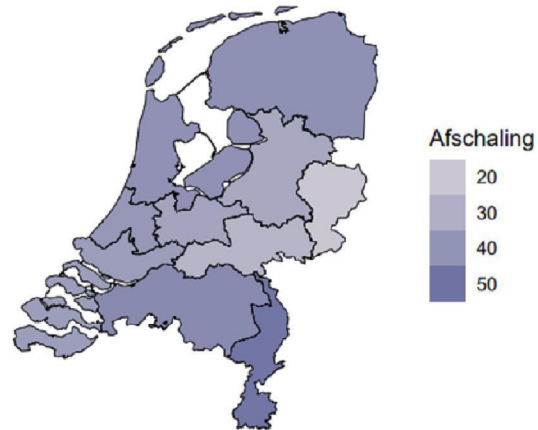

Afschaling en druk op de IC-zorg

Bron: NZa – Rapport Zorgbeeldportaal, d.d. 29 april 2021

Percentage afschaling operatiekamers

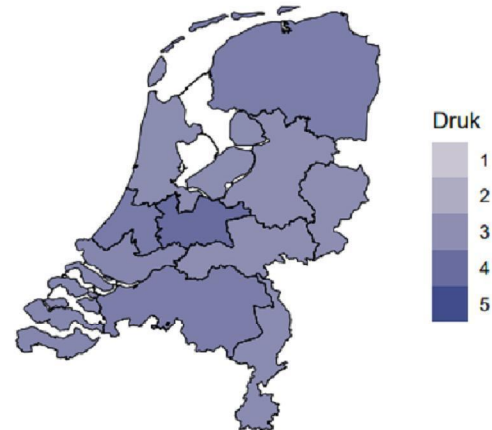
Figuur 22 Percentage afschaling operatiekamers

De gewogen gemiddelde afschaling op de Nederlandse operatiekamers is 38%

Druk op de IC-zorg (1 tot 5)

Figuur 25 Druk op de IC

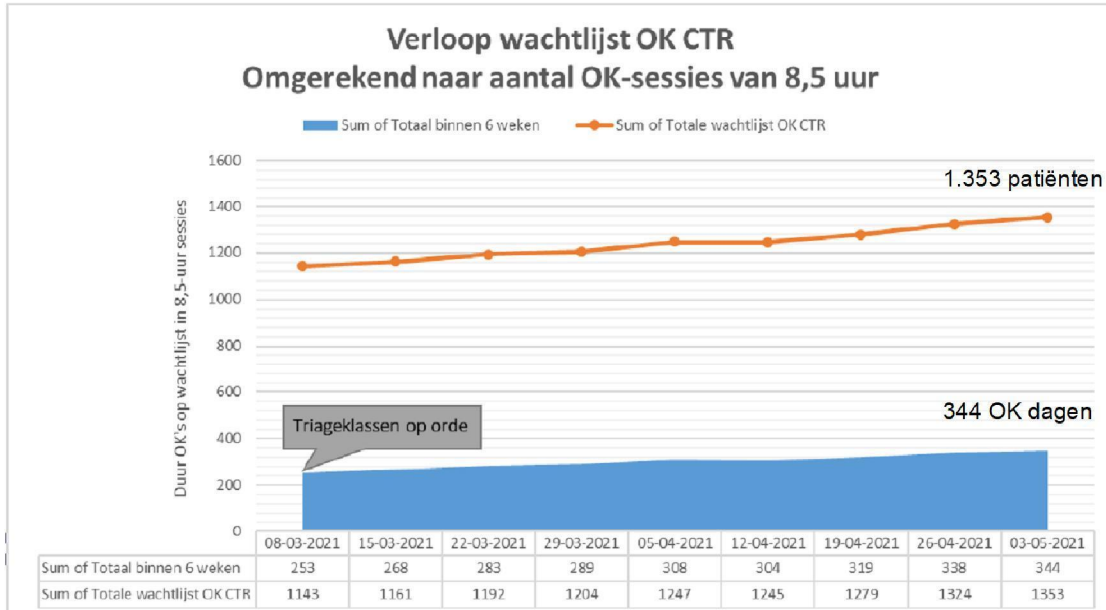

De gewogen gemiddelde druk in Nederland op de IC is 3,3 waarbij de volgende schaling/duiding wordt gehanteerd:

1. Gebruikelijke interne maatregelen en reguliere afspraken volstaan
2. Reguliere buffercapaciteit volledig opgebruikt maar nog geen bijzondere maatregelen
3. Bijzondere maatregelen en accentverlegging om de kwaliteit te behouden
4. Aanpassingsvermogen is volledig opgebruikt en zorgkwaliteit komt in gevaar
5. De kwaliteit en / veiligheid van zorg kan niet meer worden gewaarborgd

Inhalen van zorg | geen totaal overzicht

- Elk ziekenhuis maakt voor zichzelf plannen om zorg in te halen
- Voorbeeld ErasmusMC

Capaciteitsmanagement analyses:

- Korte termijn: Uiterlijk 16 mei moet de IC 10% van haar huidige capaciteit inleveren, en daarmee de OK van 50 naar 70% worden opgeschaald om alle patiënten op de huidige wachtlijst binnen 6 weken na diagnose te kunnen opereren.
- Middellange termijn: Om binnen 6 weken termijnen te blijven zal in de zomervakantie niet of normale zomers worden afgeschaald.
- Langere termijn: Planning na de zomer is om OK gedurende gehele najaar op te schalen naar 110% voor inhaalzorg.

WachtlIJst urgente zorg*| Voorbeelden uitgestelde urgente zorg

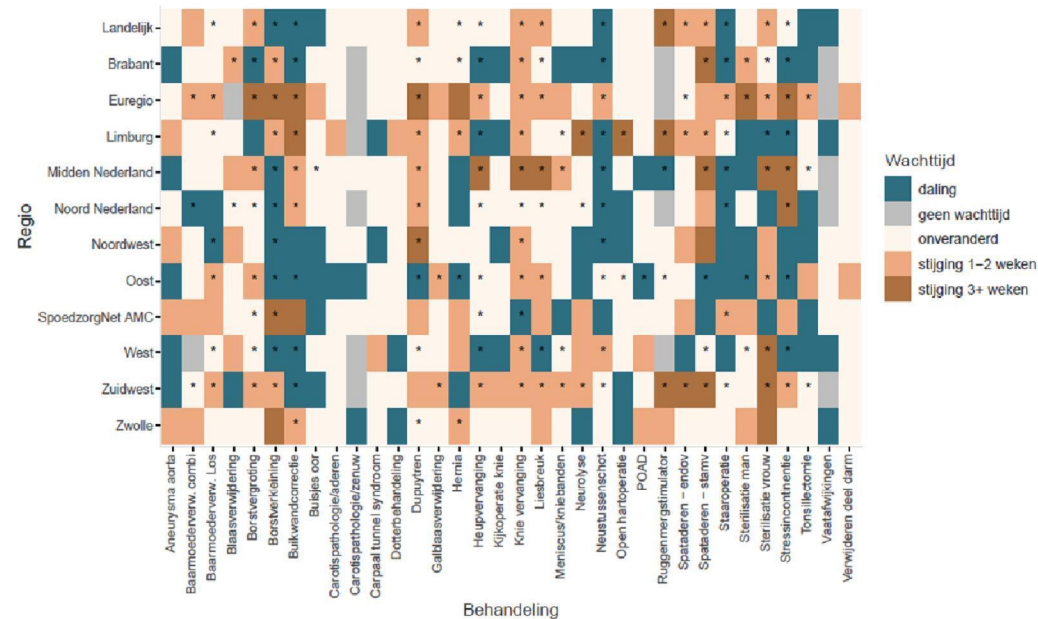
Diagnoses:

- Living-related transplantaties (nier, lever)
- Hartchirurgie (klepvervanging, bypass, aneurysma-behandeling, interventies voor ritmestoornissen, etc)
- Oncologische chirurgie (mn bij indicatie voor klinische opname; slokdarm, maag, long, nier, blaas, etc)
- Orthopedische chirurgie (wervelkolom, prothesiologie, etc)
- Reconstructieve chirurgie (bijv na oncologische operaties, traumata, of bij aangeboren aandoeningen)
- Hoofd-hals chirurgie (o.a. KNO, schildklier, mond-kaak interventies)
- Vaatchirurgie

* Operatie <6wk na diagnose uit te voeren, situatie Erasmus MC

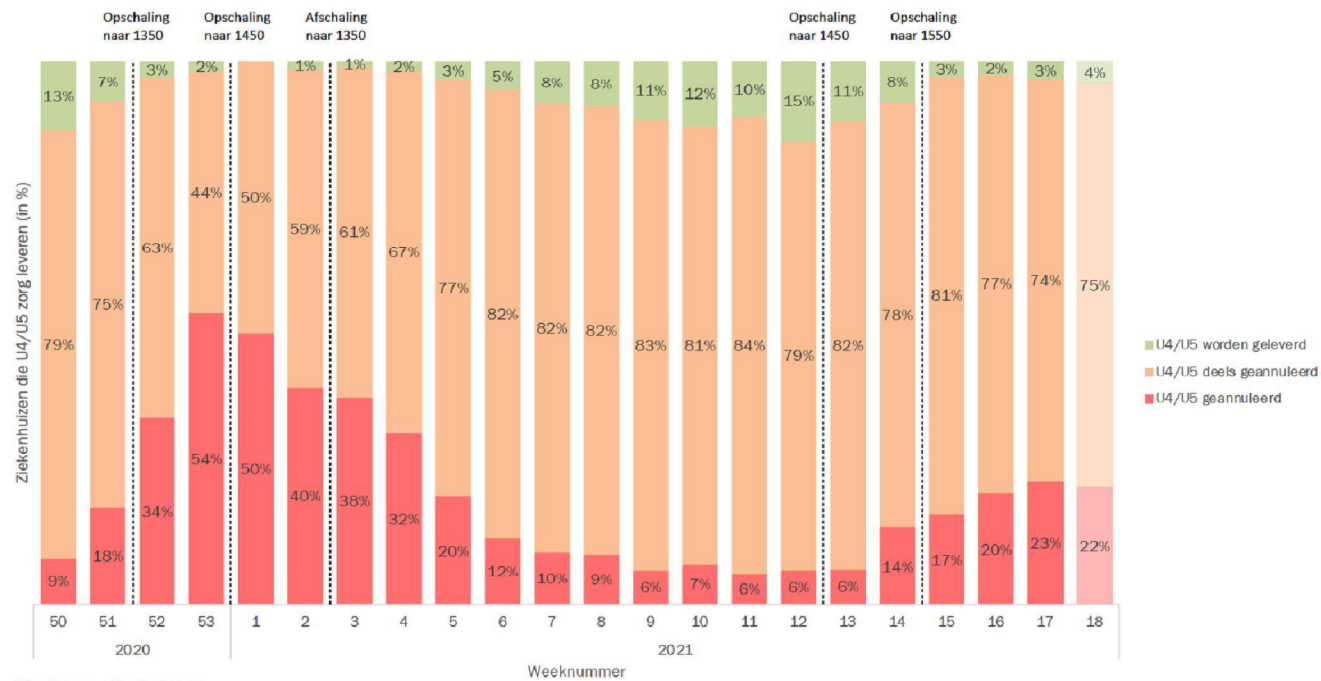
Wachttijden in de zorg | daling, geen wachttijd, onveranderd, stijging 1-2 weken, stijging 3+ weken

Figuur 20 Het landelijke en regionale (ROAZ regio) verschil tussen de gemiddelde wachttijd over de twee laatst beschikbare maanden ten opzichte van de gemiddelde wachttijd over de twee maanden ervoor. Indien er in één of meerdere maanden geen wachttijd in de regio beschikbaar is valt deze regio / wachttijd combinatie in de categorie 'geen wachttijd'. Regio's met een gemiddelde wachttijd boven de treeknorm in de laatst beschikbare maand zijn gemarkeerd met een *.

- Wachttijden zijn onderverdeeld in polikliniekbezoeken, behandelingen en diagnostische activiteiten.
- Een * geeft aan dat de wachttijden de treeknormen overschrijden.
- Er zijn grote verschillen tussen regio's in wachttijden. In de regio's Euregio, Limburg, Oost en Zuidwest ligt de gemiddelde wachttijd voor meer dan 50% van de behandelingswachttijden boven de treeknorm.
- Op landelijk niveau daalt het aantal wachttijden dat de treeknorm overschrijd van het type 'behandeling', maar stijgt deze van het type 'polikliniek' en 'diagnostiek' licht.

Landelijke afschaling van U4/U5-zorg | Nza-data laten zien dat U4/U5-zorg landelijk in toenemende mate is afgeschaald, maar niet in dezelfde mate als in december 2020

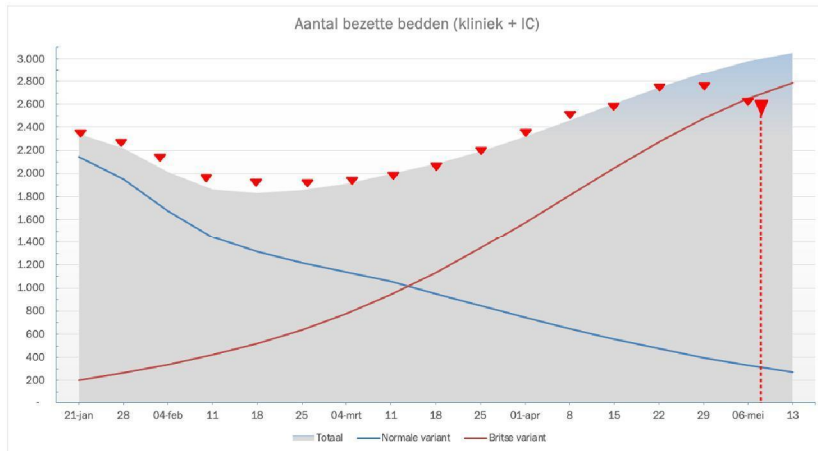
Disclaimer/Toelichting

- Voor week 18 hebben we de data meegenomen die op maandag 3 mei voor 13:30 uur door de ziekenhuizen is aangeleverd.
- De verticale stippellijnen geven de data aan waarop is besloten om op- of af te schalen.

2. Prognoses en gevolgen voor de zorg bij versoepeling maatregelen

Predictie COVID-ziekenhuisbezetting | Gevolgen IC en reguliere zorg

Prognose bedbezetting totaal IC + kliniek (planning LCPS)

- Huidig aandeel IC op totale COVID-bezetting = 33 % (vorige week 32%)
- Aandeel IC op totaal loopt verder op door instroom van gemiddeld jongere patiënten;
- En omdat steeds vaker klinische patiënten thuisbehandeling krijgen (zuurstof, medicatie) onder toezicht van de medisch specialist en de huisarts; de groep telt dan niet meer mee de ziekenhuiscijfers. Dit betreft momenteel circa 600-700 patiënten.

Actueel beeld LCPS:

- De bocht lijkt voorzichtig te worden genomen.
- Instroom afgelopen week met 3.1% gedaald.
- Bezetting afgelopen week met 2.5% gedaald, en daarmee (neerwaarts) afwijkend van de stabiele predictielijn van de afgelopen twaalf weken.
- Maar: Op 17 april hoogste aantal COVID IC-patiënten (802) sinds eerste golf
- NB: als voor komende 2 weken de R-waarde net onder 1 blijft, duurt het nog lang voordat de IC-bezetting echt fors gedaald zal zijn. Dat geeft nu nog een onzeker beeld.

Scenario met huidig pakket o.b.v. stabiele predictielijn LCPS:

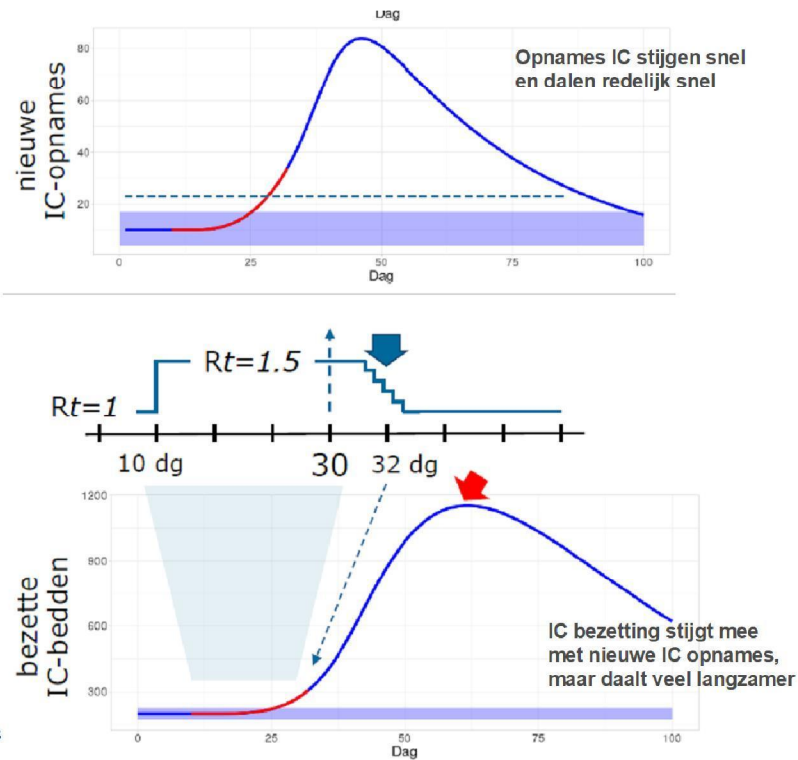
- Aantal ziekenhuisopnames zal nog stijgen, maar het totaal blijft net hanteerbaar voor de zorg (wel forse afschaling niet-kritieke zorg nodig).
- Vanaf mei volgt ombuiging vanwege vaccinatieprogramma en seizoensinvloed.
- NB: Uitgestelde kritiek planbare zorg moet binnen 6 wk ingehaald worden om risico op blijvende gezondheidsschade te voorkomen.

Scenario bij continuering groei COVID-ziekenhuisopnames met het (hogere) groeitempo van medio maart/begin april:

- IC-bezetting neemt dagelijks per saldo ongeveer 10 toe.
- Begin mei: 1550 IC-bedden bezet (COVID + non-COVID), met volledige afschaling alle niet-kritieke planbare zorg
- Twee weken later: 1700 IC-bedden bezet met volledige afschaling alle kritieke planbare zorg (o.a. kanker, hart, long)
- Enkele dagen daarna: ook alle acute zorg (COVID en non-COVID) komt in de knel → absoluut zorginfarct

Bron: LCPS

Versoepeling maatregelen | Effect op stijging IC-opnames

Stijgen gaat snel, dalen gaat langzaam

Voorbeeld

Dag 0: $R=1$ en er zijn ongeveer 10 IC opnames per dag

Dag 10: R stijgt van $R=1$ naar $R=1,5$

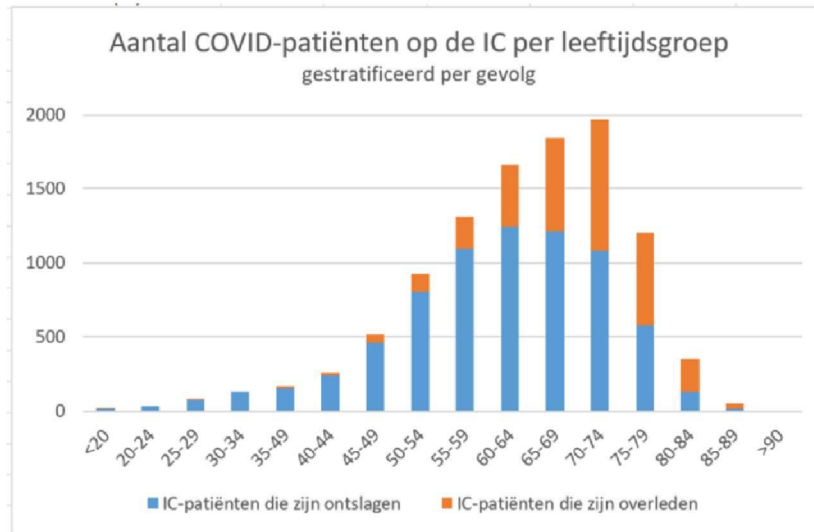
Dag 30: Door de stijging van de R zal het aantal IC-opnames ook stijgen waardoor rond dag 30 de drempelwaarde van 25 IC-opnames per dag wordt overschreden

Dag 32: Er zijn strengere maatregelen ingesteld om de R en het aantal IC-opnames weer te laten dalen. De R daalt van $R=1,5$ naar $R=0,9$

Omdat de gemiddelde ligtijd van een COVID-patiënt op de IC 16,8 dagen is, zal het aantal COVID-patiënten dat op de IC ligt nog een lange tijd hoog zijn, ook al is de R en de instroom op de IC alweer gedaald.

IC-bezetting | relatie met vaccinatiestrategie

Tijd tot IC-opname na besmetting is \pm 3 weken
Tijd tot maximale bescherming na 1 prik is \pm 3 weken

Pas 6 weken na vaccinatie weet je zeker dat je een bepaalde leeftijdsgroep nagenoeg niet meer zult zien op de IC (3 weken tot effect 1^e prik + 3 weken tijd van besmetting tot aan IC-opname).

De groep 60-plussers wordt nu gevaccineerd. Het maximale effect daarvan op de IC-opnames (en sterfte) zal dus uiterlijk over zes weken (medio mei) zichtbaar zijn.

Het effect van vaccinatie van groep 70-74 zorgt niet direct voor een flinke afname van de hoeveelheid patiënten op de IC. Om dat voor elkaar te krijgen moeten met name de groepen 50 t/m 69 ook gevaccineerd zijn (zie de blauwe balken). Ook hier geldt dan nog wel een maximale effectueringsperiode van 6 weken tussen vaccinatie en uitsluiting van IC-opname in deze leeftijdsgroepen.

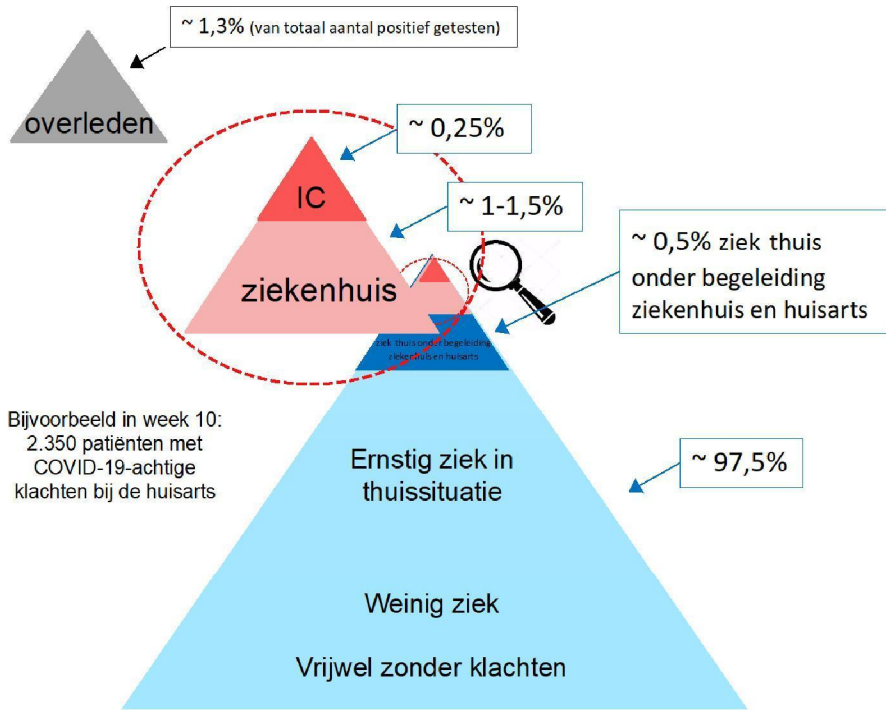
NB:

- De gemiddelde ligduur op de IC is momenteel 16 dagen (inclusief overleden op IC).
- Hoe jonger de patiënt, des te groter de kans op overleven bij een IC-opname.
- Als door daling van de gemiddelde leeftijd op de IC ook het risico van sterfte op de IC zal afnemen, is tegelijkertijd de verwachting dat de gemiddelde ligduur per patiënt zal oplopen.
- Dit leidt tot een gemiddeld groter beslag op de beschikbare IC-capaciteit per patiënt (en een oplopende gemiddelde ligduur) dan tot nu toe het geval was.

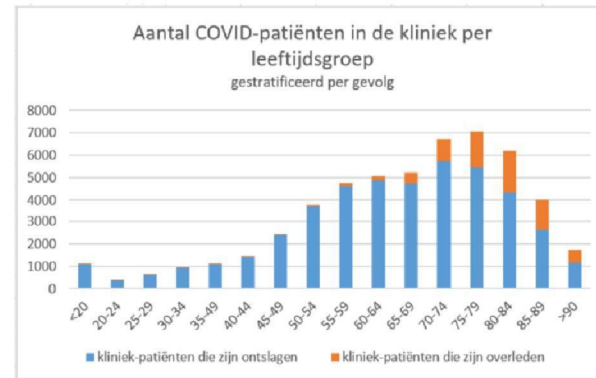
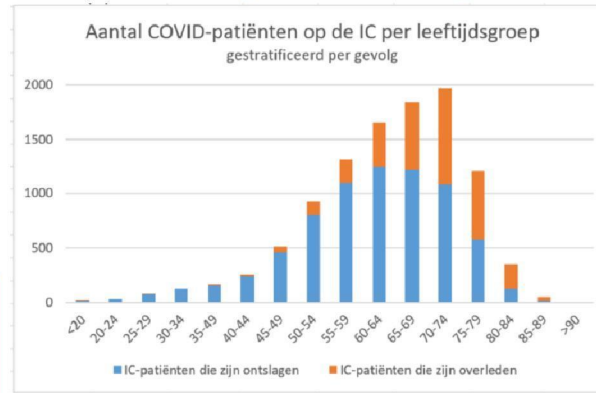
3. Brede gevolgen COVID en langdurige klachten

Ziektebeeld COVID | Ziekteverspreiding COVID-19 en leeftijdsverdeling

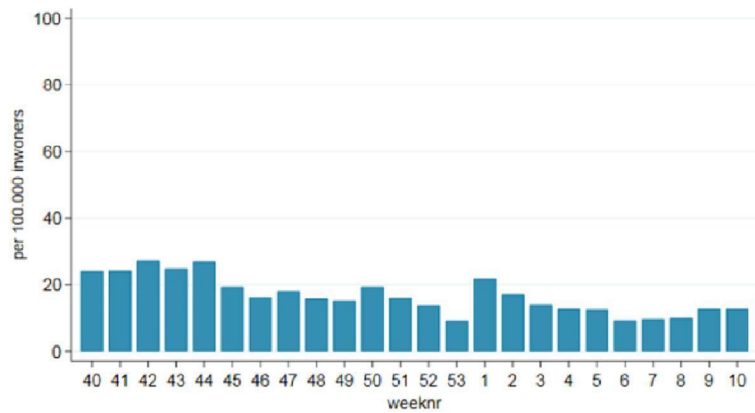

Bijvoorbeeld in week 10:
2.350 patiënten met COVID-19-achtige klachten bij de huisarts

Bron: RIVM, Stichting NICE & LCPS

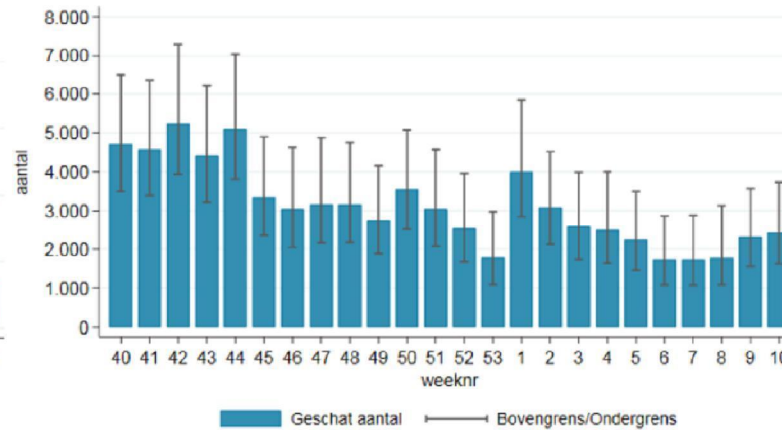

Ziektebeeld COVID | Meldingen bij de huisarts met COVID-19-achtige klachten

Incidentie per week, per 100.000 inwoners

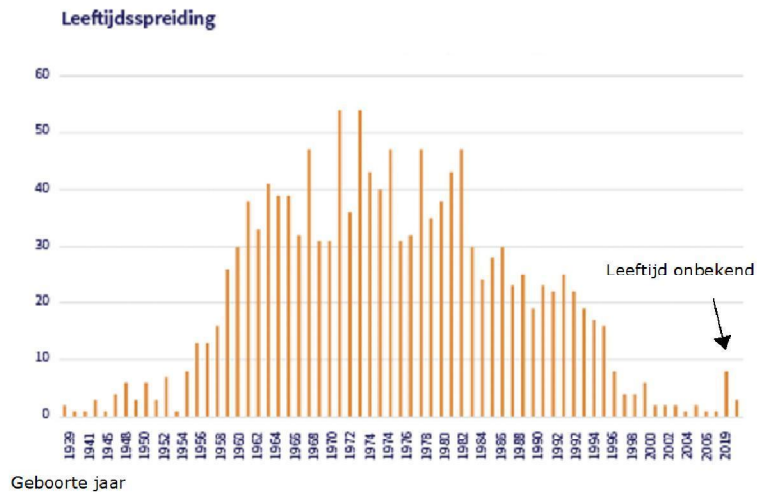
- Week 10: 12,7 (+2,8 ten opzichte van vorige week)

Schatting van het absolute aantal mensen in Nederland

- Week 10: 2.350 (+582 ten opzichte van vorige week)

Ziektebeeld COVID | Mensen met langdurige klachten (> 3 maanden)

Aantallen en kenmerken patiënten:

- 2450 aanmeldingen
- Relatief jong: 20 tot 60 jaar
- Veel zorgverleners
- Digitaal vaardig en hoogopgeleid (inspanningen om een grotere groep te bereiken volgen)
- Vrijwel niemand heeft in het ziekenhuis gelegen

Nasleep is heftig en impact op dagelijks leven groot

Aantallen en kenmerken patiënten:

- C-support heeft niet geworven. Mensen hebben zichzelf aangemeld nadat zij zelf opzoek zijn gegaan. Hierdoor is er ook een (onbekende) groep met langdurige klachten die niet in beeld is.
- Patiënten van C-support komen voornamelijk uit de eerste golf omdat patiënten uit de tweede golf vaak nog niet langer dan 3 maanden klachten hebben. Totaal aantal patiënten met langdurige klachten zal dus fors groeien

Ziektebeeld COVID | Aard en gevolgen van de langdurige klachten

Managementrapportage:	23-02-21
Data t/m:	14-02-21
Aantal patiënten:	1392
Van de in totaal 1392 patiënten bevindt de hulpvraag zich op het domein:	
	69% Medisch
	50% Paramedisch(fysio-ergo)
	43% Geestelijke gezondheid
	35% Werk
	21% Sociaal leven
	10% Financiën
	16% Anders

Lichamelijke klachten

- Ernstige vermoeidheid
- Spierklachten
- Pijn op de borst
- Benauwdheid
- Concentratieproblemen
- Hoofdpijn
- Geheugenproblemen
- Geur- en smaakverlies

Psychische klachten

- Trauma
- Eenzaamheid
- Onzekerheid en angst
- Rouw- en acceptatie problemen

“Je komt ook nog eens in een sociaal isolement” - patiënt

Werk en inkomen gerelateerde klachten:

- Inkomen dat wegvalt of met 30% vermindert.
- Patiënten die hun eerste ziektejaar bereiken – onder hen veel 20-ers en 30-ers – met financiële problemen door wegvallend inkomen.
- Grote angst voor verlies van werk of functie.
- Grote zorgen over de verdere toekomst, ook vanwege onduidelijkheid over verder verloop post-COVID.